

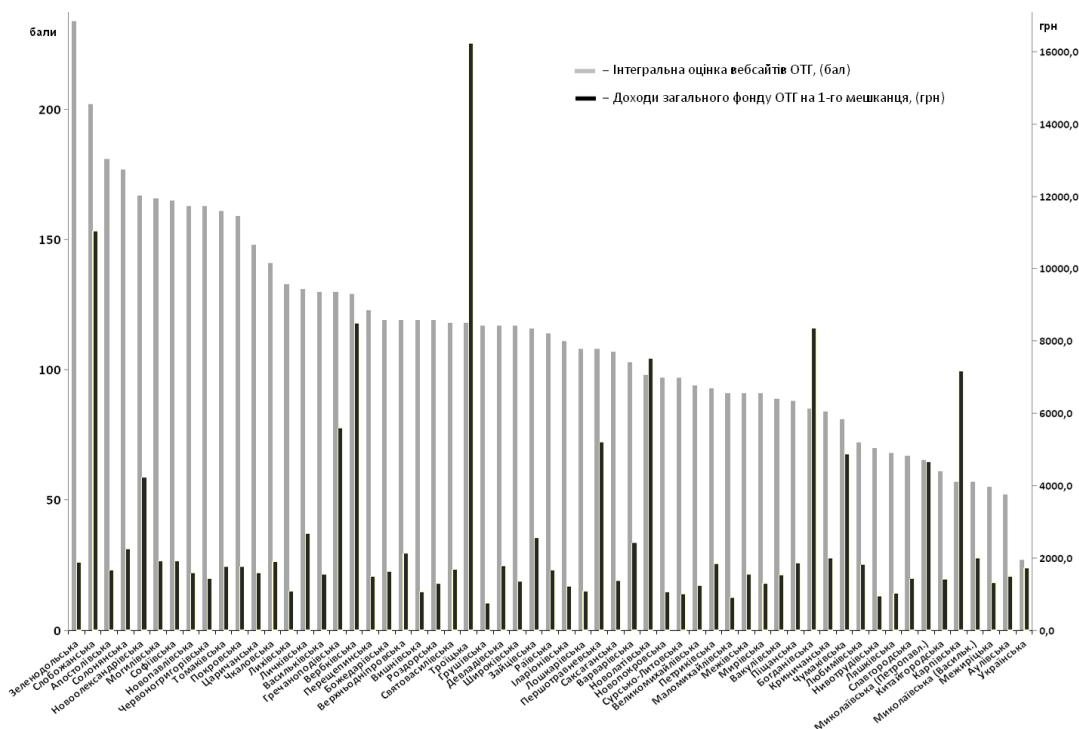
ставилась за шкалою: повна інформація – 3 бала, неповна інформація – 1 бал, відсутня інформація – 0 балів.

Результати проведеного оцінювання було оприлюднено у мережі Інтернет (Інтегральна оцінка сайтів ОТГ і міських рад Дніпропетровської області, 2019). Зокрема, що сто-

сується ОТГ, то зведено інтегральну оцінку веб-сайтів кожної з 59 громад (за всіма індикаторами вищезазначених напрямів) представлено на діаграмі 1.

Результати аналізу за першими трьома напрямками показали, що при достатньому обсязі розміщеної інформації певні розділи потребу-

Діаграма 1

ють якісного наповнення, а саме були відсутні: на 96 % веб-сайтах декларації старости, на 93 % веб-сайтах звіти депутатських комісій щодо їх роботи, на 77 % веб-сайтах звіти щодо виконання плану роботи ради за попередній рік, на 89 % веб-сайтах висновки комісій за результатами засідань. Також потребувала більшого висвітлення та постійного оновлення інформація, яка рекомендована нормативно-правовими актами до розміщення в мережі Інтернет, зокрема про земельні питання.

Щодо зворотного зв'язку з громадськістю, то результати показали використання: переважно більшістю веб-сайтів такого веб-інструменту як подання електронних звернень до посадових осіб, але при цьому, не відображено статистику таких звернень громадян; абсолютною більшістю – інструменту електронних петицій, хоча подекуди з помилковими

веб-посиланнями на цей сервіс. Також майже на всіх веб-сайтах було наведено посилання на облікові записи ОТГ у соціальних мережах для можливості коментування поточних питань з життєдіяльності громади.

Результати оцінювання за напрямом «Адміністративні послуги» виявили те, що на веб-сайтах було розміщено достатню інформацію про центри з надання адміністративних послуг і переліки та описи цих послуг, що в них надаються. Але спостерігались недостатні можливості для надсилання заяв та завантаження форм заяв для заповнення.

За напрямом «Доступ до публічної інформації» – трохи більше третини ОТГ висвітлювали умови для доступу до публічної інформації відвідувачам веб-сайту. Також, слід відзначити, що представлена інформація іноді була неповна (щодо відповідальних осіб, форм

і порядків подання запитів на публічну інформацію, можливості оскарження бездіяльності, звітності за попередні періоди тощо) та неструктурована, окрім цього, подекуди доступ до неї на веб-сайті був утруднений через різноманітні підходи до її розміщення.

Результати оцінювання за напрямом «Зручність користування веб-сайтом ОТГ» показали, що майже всі веб-сайти ОТГ мають оцінки у діапазоні від 15 до 21 бала. Це пояснюється тим, що станом на квітень 2019 року з 59 утворених і функціонуючих ОТГ у Дніпропетровській області, 51 ОТГ офіційно використовувала веб-сайти, створені для них облдержадміністрацією. Веб-сайти було розроблено з урахуванням дизайн-системи державних сайтів України. Тому всі веб-сайти мають однаковий дизайн, структуру, набір сервісів та перебувають на одному хостингу, тобто вони одразу інтегровані до платформи Інтернет-порталів органів публічного управління області.

Централізований підхід у створенні веб-сайтів ОТГ має позитивні сторони, бо, окрім, зручності адміністрування веб-сайтів, для кожної з новоутворених ОТГ оперативно вирішено питання забезпечення доступності представництва громади в мережі Інтернет. Інший шлях обрали 9 ОТГ (Божедарівська, Варварівська, Грушівська, Могилівська, Новолатівська, Святовасилівська, Сурсько-Литовська сільські, Слобожанська та Солонянська селищні ОТГ), бо їх офіційні веб-сайти створено на інших платформах. Веб-сайти цих 9 ОТГ мають переважно менше сервісів у порівнянні з шаблоном вищезазначених веб-сайтів 51 ОТГ. Наприклад, веб-сайт Слобожанської селищної ОТГ, який отримав другу позицію (202 бали) серед вищих інтегральних оцінок, не мав наступних сервісів: мапа сайту, пошук інформації за тегами, версія для відвідувачів веб-сайту зі слабким зором.

При дискусійності естетичного питання краси оформлення веб-сайтів, до сильної сторони вищезазначених веб-сайтів 9 ОТГ можна віднести їх унікальний дизайн, що запам'ятовується кожному відвідувачеві. При цьому ми не відкидаємо, що через деякий час буде виникати бажання з боку 51 ОТГ усупереч вимогам згаданої вище дизайн-системи змінити щонайменш титульну сторінку веб-сайту, аргументуючи тим, що це «обличчя» громади в

інтернет-середовищі.

На час дослідження деякі з ОТГ були нещодавно утворені, тому отримані за результатами бали не є постійною тенденцією, а є характеристикою етапу їх становлення. Разом з тим, нам вдалось подивитись на стартову позицію, що виявляє потребу у вдосконаленні оцінювання за рахунок корегування, а подекуди зміни критеріїв та індикаторів. Тому, є сенс враховувати досвід визначення результативності веб-сайту через показники поінформованості, привабливості та відвідуваності (Rodríguez-Bolívar, 2014).

Також, констатуємо, що наповнення інформацією веб-сайтів ОТГ відбувається за вимогами нормативно-правових документів, які прийнято ще до початку реформи децентралізації (до утворення об'єднаних територіальних громад), і мають рекомендаційний характер щодо органів місцевого самоврядування. Тому потрібно внесення змін до таких вимог.

Беручи до уваги стратегію розвитку Дніпропетровської області на період до 2020 року (2014), очікуваним є те, що самодостатня ОТГ з профіцитним бюджетом може задовольнити потреби громади у впровадженні новітніх інформаційно-комунікаційних технологій в адміністративну роботу виконавчого апарату. Тому, задаючись питанням впливу фінансової спроможності ОТГ на діяльність з наповнення та ведення офіційного веб-сайту громади, нами було здійснено порівняння отриманих інтегральних оцінок веб-сайтів (Інтегральна оцінка сайтів ОТГ і міських рад Дніпропетровської області, 2019) з доходами загального фонду кожної ОТГ на 1-го мешканця за перше півріччя 2019 року (доходи, що генеруються до бюджету на території громади і які «розраховані як співвідношення обсягу надходжень доходів загального фонду без урахування трансфертів до кількості мешканців відповідної ОТГ») (Експерти презентували аналітичні показники виконання бюджетів ОТГ за I-ше півріччя 2019 року у розрізі областей, 2019). У графічному вигляді ці значення показників представлено нами на діаграмі 1. Візуальне співставлення зазначених даних на діаграмі 1 свідчить про те, що кореляції між ними немає.

З огляду на вищезазначене, можна стверджувати, що на етапі становлення ОТГ в більшості громад, з високим доходом загально-

го фонду, по-перше, у адміністративній роботі не надавалось важливості представлення на веб-сайті інформації за визначеними розділами. І не сприймали веб-сайт як візитівку громади, а саме одним з ресурсів для залучення інвестицій. Тобто, якщо громада створює із веб-сайту оновлювальне «джерело» інформації про громаду, то ймовірність зацікавити інвесторів до вирішення потреб ОТГ набагато вища. По-друге, вплинула слабка зацікавленість мешканців ОТГ в користі існування офіційного веб-сайту громади, який відображає прозорість проходження адміністративних процесів у напрямках надання публічних послуг (зокрема інформаційних та адміністративних), участі в обговоренні проблем і прийнятті рішень, а також оприлюднення та доступу до публічної інформації.

Висновки.

Проведення реформи децентралізації, з передаванням повноважень з центрального на місцевий рівень, ставить перед новоутвореними ОТГ (у тому числі Дніпропетровської області) нагальну потребу якісного налагодження у виконавчому апараті ОТГ адміністративних процесів, які проходять у напрямках діяльності «оприлюднення та доступ до публічної інформації», «підтримання зворотного зв'язку з громадянами» та «надання публічних послуг».

Передані повноваження спонукають ОТГ зробити вищезазначене налагодження у короткі строки для результативної роботи на благо

громади. Проявом успішності такого налагодження слугує якість наповнення інформацією та ведення офіційного веб-сайту органу публічного управління. З цих позицій проведена оцінка веб-сайтів ОТГ має цінність як початкова точка подібних досліджень для порівняння з майбутніми оцінюваннями, що нададуть можливості відобразити динаміку змін у різні роки.

Разом з тим, попри початковий характер, результати оцінювання свідчать, що офіційний веб-сайт кожної громади відображає наскільки у діяльності ОТГ забезпечується прозорість адміністративних процесів за такими головними стадіями як «визначення завдання», «підготовка до прийняття управлінського рішення», «прийняття рішення» (через залучення мешканців до обговорень проблем громади на сервісах веб-сайту), «доведення рішення до адресатів» (через оприлюднення важливої інформації на веб-сайті), «організація виконання» (через надання публічних послуг з допомогою веб-сайту) та «контроль виконання прийнятих рішень» (через доступ до публічної інформації на веб-сайті). Тому при проведенні наступних оцінювань веб-сайтів ОТГ області слід враховувати визначені у ході проведеного дослідження удосконалення, що стосуються оцінки впливу фінансової спроможності ОТГ на діяльність з наповнення та ведення офіційного веб-сайту громади, а також вимірювання результативності веб-сайту за показниками поінформованості, привабливості та відвідуваності.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

Експерти презентували аналітичні показники виконання бюджетів ОТГ за I-ше півріччя 2019 року у розрізі областей. (2019). Відновлено з <https://decentralization.gov.ua/news/11503>.

Інтегральна оцінка сайтів ОТГ і міських рад Дніпропетровської області (2019). Відновлено з <https://gpi2020-22.dp.gov.ua/storage/app/sites/70/dridu/ocinka%20sites.pdf>.

Квітка, С., & Мазур, О. (2019). Доступ до мережі Інтернет через мобільні пристрої: світовий досвід та перспективи розвитку в Україні. *Аспекти публічного управління*, 7 (9–10), 5–18. doi: 10.15421/151944

Квітка, С., Титаренко, О., & Мазур, О. (2019). Оцінка стану цифрового розвитку адміністративно-територіальних одиниць Дніпропетровської області. *Аспекти публічного управління*, 7 (11), 15–25. doi: 10.15421/151952

Стратегія розвитку Дніпропетровської області на період до 2020 року. (2014). Retrieved from <https://adm.dp.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/rozvitku-dnipropetrovskoi-oblasti-na-period-do-2020-roku.pdf>

Kvitka, S., Borodin, Ye., Yemelyanov, V., & Ivashova, L. (2020). The foresight of national economy's digital development. *Revista inclusiones*, 7 (SI), 112–125. Retrieved from <http://www.archivosrevistainclusiones.com/gallery/10%20vol%207%20num%20especialleabriljunio2020revinclusi.pdf>

Rodríguez-Bolívar, M. P. (2014). Measuring E-government Efficiency. Springer. *Public Administration and Information Technology*. (Vol. 5, p. 298).